

ÚTVAR HLAVNÉHO KONTROLÓRA

Stanovisko k dodržaniu podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania Košickým samosprávnym krajom

Hlavný kontrolór Košického samosprávneho kraja preveruje dodržanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania pred ich prijatím Košickým samosprávnym krajom na základe ustanovenia § 17 ods. 14 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Stanovisko je vypracované pre účely posúdenia dodržania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania – čerpanie úveru od Všeobecnej úverovej banky, a.s., Bratislava (ďalej „VÚB“), prípadne alternatívne od Slovenskej sporiteľne, a.s., Bratislava v úverovom rámci v sume 11 000 000 eur na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov súvisiacich so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie, Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu, Švajčiarskeho finančného mechanizmu a Štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

V zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy môže vyšší územný celok na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu vyššieho územného celku neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Pri skúmaní dodržania podmienok podľa ustanovenia § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy možno konštatovať, že:

- Košický samosprávny kraj podľa účtovnej závierky za rok 2021 – výkazu FIN 1-12, a Záverečného účtu KSK za rok 2021 dosiahol skutočné bežné príjmy v sume 234 348 532 eur, z toho bežné príjmy bez transferov v sume 145 930 856 eur.

- Európska investičná banka (EIB) otvorila úverovú linku v prospech Košického samosprávneho kraja v sume 1 400 000 000 Sk, ktorá bola čerpaná v jednotlivých tranžiac: 1. tranža v sume 100 000 000 Sk, v prepočte podľa konverzného kurzu 30,126 v sume 3 319 391,89 eur, 2. tranža v sume 7 609 271,22 eur, 3. tranža v sume 3 630 123,32 eur, 4. tranža v sume 12 467 600,64 eur, 5. tranža v sume 7 825 000 eur, 6. tranža v sume 5 180 000 eur a 7. tranža v sume 5 428 423,12 eur. Spolu čerpaný úver od EIB predstavuje sumu 45 459 810,19 eur. Istina úveru od EIB sa začala splácať od roku 2010. Zostatok istiny úveru od EIB k 31.10.2022 podľa dostupných údajov z účtovníctva je v sume 24 444 948 eur.

- Druhú úverovú linku („úver EIB2“) otvorila Európska investičná banka v prospech Košického samosprávneho kraja (úver schválený v roku 2016) v sume 30 000 000 eur, z ktorej v zmysle úverovej zmluvy v znení dodatku je možné čerpať do 31.12.2022. Prvá tranža bola čerpaná v sume 10 000 000 eur dňa 20.12.2019, druhá tranža bola čerpaná v sume 5 000 000 eur dňa 10.08.2021, tretia tranža bola čerpaná v sume 15 000 000 eur dňa 19.10.2022. Prvé splátky istiny sú až ku dňu 15.03.2023. Zostatok istiny úveru EIB2 k 31.10.2022 podľa dostupných údajov z účtovníctva je v sume 30 000 000 eur.

- Uznesením č. 278/2019 dňa 21.10.2019 schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie úverov od komerčných bánk do výšky limitu 12 000 000 eur čerpaných postupne v termíne do 31. decembra 2027 s konečnou splatnosťou do 31. decembra 2030, na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov, na spolufinancovanie projektov, na výdavky súvisiace s prípravou projektových dokumentácií a na ďalšie výdavky súvisiace so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie a štátneho rozpočtu. Predmetný úverový rámec zahŕňa tzv. termínovaný úver a tzv. splátkový úver. Termínovaný úver je čerpaný na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov, splátkový úver je čerpaný na spolufinancovanie a ostatné výdavky. Uznesením č. 755/2022 dňa 22.08.2022 bolo aktualizované predmetné Uznesenie č. 278/2019 zo dňa 21.10.2019 v znení Uznesenia č. 478/2020 zo dňa 14.12.2020 a bol uzatvorený dodatok 2 k úverovej zmluve, ktorým sa dohodlo navýšenie spoločného úverového rámca zo sumy 12 000 000 eur na sumu 17 000 000 eur, v tom tzv. splátkový úver č. 1 v úverovom rámci 8 000 000 eur, splátkový úver č. 2 v úverovom rámci 5 000 000 eur a tzv. termínovaný úver do výšky 4 000 000 eur. Od roku 2021 boli čerpané tranže splátkového úveru č. 1 a termínovaného úveru. Zostatok istiny úveru od SLSP na projekty z fondov EÚ – splátkový úver (dodatkom 2 označený ako „Splátkový úver č. 1“) k 31.10.2022 podľa dostupných údajov z účtovníctva je v sume 646 301 eur. Zostatok istiny úveru od SLSP na projekty z fondov EÚ – termínovaný úver k 31.10.2022 podľa dostupných údajov z účtovníctva je v sume 3 535 357 eur. Tento zostatok istiny sa nezahŕňa do celkového dlhu Košického samosprávneho kraja v zmysle § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Splátkový úver č. 2 nebol k 31.10.2022 čerpaný.

- Uznesením č. 446/2020 dňa 26.10.2020 schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie bezúročnej návratnej finančnej výpomoci od Ministerstva financií SR vo výške 20 000 000 eur s konečnou splatnosťou do 30.11.2032 na opravy a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy, vrátane súvisiacej cestnej infraštruktúry, opravy majetku a investícií do majetku samosprávneho kraja určeného na výkon samosprávnych pôsobností na úseku sociálnych

služieb, zdravotníctva, kultúry, cestovného ruchu, vzdelávania, športu a regionálneho rozvoja. Návrhová finančná výpomoc bola prijatá dňa 30.11.2020 a zostatok istiny k 31.10.2022 podľa dostupných údajov z účtovníctva je v sume 20 000 000 eur.

- Uznesením č. 448/2020 dňa 26.10.2020 schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie bezúročnej návratnej finančnej výpomoci od Ministerstva financií SR vo výške 6 923 391 eur, s konečnou splatnosťou do 31.10.2027 na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID - 19. Návrhová finančná výpomoc bola prijatá dňa 13.11.2020 a zostatok istiny k 31.10.2022 podľa dostupných údajov z účtovníctva je v sume 6 923 391 eur.
- Uznesením č. 479/2020 dňa 14.12.2020, ktoré bolo aktualizované uznesením č. 82/2021 dňa 23.08.2021, schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie úveru vo výške 5 000 000 eur. Uvedený úverový rámec má byť čerpaný priebežne podľa potreby na financovanie vybraných investičných akcií (cesty a mosty). Úverová zmluva bola uzatvorená s bankou Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava. Zostatok istiny úveru od SLSP na vybrané investičné akcie (cesty a mosty) k 31.10.2022 podľa dostupných údajov z účtovníctva je v sume 48 562 eur.
- Uznesením č. 754/2022 dňa 22.08.2022 schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie úveru vo výške 9 596 400 eur, ktorý bude čerpaný priebežne podľa potreby v termíne do 31.12.2024 s konečnou splatnosťou do 31.12.2028 na financovanie vybraných investičných akcií. Úverová zmluva bola uzatvorená dňa 27.09.2022 so Slovenskou sporiteľňou, a.s., Bratislava v uvedenom úverovom rámci, s konečnou splatnosťou úverového rámca do 15.09.2028. Predmetný úver podľa údajov z účtovníctva nebol k 31.10.2022 čerpaný.
- Uznesením č. 33/2022 dňa 19.12.2022 schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie úveru vo výške 11 000 000 eur, ktorý bude čerpaný priebežne podľa potreby v termíne do 31.12.2023 s konečnou splatnosťou do 31.12.2024 na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov súvisiacich so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie, Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu, Švajčiarskeho finančného mechanizmu a Štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Vzhľadom k tomu, že tento úver bude čerpaný na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov súvisiacich so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie a iných finančných mechanizmov, **istina sa nezahŕňa do celkového dlhu** Košického samosprávneho kraja v zmysle § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Pre účel čerpania tohto úveru je spracované toto stanovisko.
- Košický samosprávny kraj podľa poskytnutých údajov neeviduje žiadne ručiteľské záväzky, ani investičné dodávateľské úvery. Stav podľa štvrťročných výkazov FIN 5-04 a FIN 6-04 bol k 30.09.2022 v sume 0,- eur.

Prehľad úverov KSK

v eur

úver	suma dohodnutého úverového rámca	suma načerpania z úverového rámca	aktuálny stav istiny úveru
EIB	45 459 810	45 459 810	24 444 948
EIB2	30 000 000	30 000 000	30 000 000
SLSP	<i>termínovaný</i>	<i>4 000 000</i>	<i>3 535 357</i>
	splátkový č.1	8 000 000	646 301
	splátkový č. 2	5 000 000	0
MF SR	20 000 000	20 000 000	20 000 000
MF SR	6 923 391	6 923 391	6 923 391
SLSP	5 000 000	48 562	48 562
SLSP	9 596 400	0	0
<i>VÚB/SLSP</i>	<i>11 000 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
SPOLU	144 979 601	106 613 421	85 598 559
SPOLU podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z.z.	129 979 601	103 078 064	82 063 202

Celková suma dlhu Košického samosprávneho kraja vrátane čerpania posudzovaného úveru (vykázaná v rozsahu znenia § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy) **v sume 82 063 202 eur** (24 444 948 eur + 30 000 000 eur + 646 301 eur + 20 000 000 eur + 6 923 391 eur + 48 562) **predstavuje 35,02 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka** (rok 2021) zo sumy 234 348 532 eur, teda neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Úverová rezerva do zákonom stanoveného limitu celkového dlhu 60 % je v sume cca 58 546 tis. eur, a teda aj v prípade:

- čerpania úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s. na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov, na spolufinancovanie projektov a na ďalšie výdavky súvisiace so schválenými projektami realizovanými z fondov Európskej únie do maximálneho limitu úverového rámca tzv. splátkového úveru č.1 (úverový rámec splátkový úver č.1 v sume 8 000 000 eur, čerpanie v sume 646 301 eur) a tzv. splátkového úveru č. 2 (úverový rámec v sume 5 000 000 eur, zatiaľ nečerpaný),
 - čerpania úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s. na vybrané investičné akcie (cesty a mosty) do maximálneho limitu úverového rámca (úverový rámec 5 000 000 eur, čerpanie v sume 48 562 eur),
 - ako aj čerpania úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s. na účely financovania vybraných investičných akcií do maximálneho limitu úverového rámca (úverový rámec 9 596 400 eur, zatiaľ nečerpaný),
- by bol posudzovaný ukazovateľ splnený.

Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov, pri aktuálnych úrokových sadzbách, dohodnutých podmienkach čerpania úverov, zohľadnených v projekcii splátok návratných zdrojov financovania, **je predpokladaná v najvyššej sume v roku 2024 a to v čiastke cca 18 847 tis. eur a predstavuje 12,92 % bežných príjmov bez transferov predchádzajúceho rozpočtového roka** (rok 2021) zo sumy 145 930 856 eur, t.j. neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov bez transferov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Pri hodnotení ukazovateľa ročných splátok v projekcii v podmienkach úplného čerpania úverových rámcov nedočerpaných úverov (úver od SLSP na predfinancovanie a spolufinancovanie projektov z fondov EÚ, úver od SLSP na vybrané investičné akcie (cesty a mosty), úver od SLSP na účely financovania vybraných investičných akcií), je ku dňu spracovania tohto stanoviska predpokladaná najvyššia hodnota ukazovateľa 15,97 % v roku 2024, teda ukazovateľ by bol splnený.

Na základe vyššie uvedeného v súlade s § 17 ods. 14 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **konštatujem**, že:

- Podmienka neprekročenia celkovej sumy dlhu vyššieho územného celku v hodnote 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka **je splnená**.
- Podmienka neprekročenia sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov v hodnote 25 % skutočných bežných príjmov bez transferov predchádzajúceho rozpočtového roka **je splnená**.

V Košiciach dňa 21.12.2022

Ing. Jozef Hudák
hlavný kontrolór KSK